

Univerzita Karlova

Fakulta humanitních studií

Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.

Posudek oponenta na bakalářskou diplomní práci

Michaela KUBÁTOVÁ. *Literární pozůstalost Něžného barbara*. Praha: UK FHS, 2023.

Téma a záměr práce

Práce se snaží postihnout souvislost mezi životem Vladimíra Boudníka, jeho literárním dílem a kanonizací jeho postavy v textech Bohumila Hrabala. Sleduje se přitom vztah mezi Boudníkem a Hrabalem a srovnávají se Boudníkovi deníkové zápisky s Hrabalovým podáním postavy Boudníka a jejich vztahu. Autorka chce zachytit přechod mezi reálnou postavou a literární postavou Boudníka Hrabalových textů. Vedle textů Boudníka a Hrabala využívá přiměřeně i sekundární a výkladovou literaturu.

Komentář

Práci po formální a stylistické stránce považuji za bezproblémovou, pouze bych upozornil, že se v ní občas vyskytnou překlepy (s. 9, 25 aj.), potřebovala by ještě pročistit, aby se v ní neopakovala slova (viz např. s. 18) a někdy zazní i zvláštní terminologie (např. s. 7 „vydávací cenzury“; s. 14 „osvícenství“ patrně namísto „osvícení“ apod.).

Vadou na kráse jsou i některé historické nepřesnosti, např. když se mluví o tom, že se v Libni 50. let scházely významné postavy undergroundu, přičemž se mezi nimi jmenuje i Ivan Jirous (s. 11). Navíc je otázkou, zda neoficiální tvůrci a tvůrčí skupiny 50. let se chápali jako underground ve významu, jakého se mu dostalo v 70. letech. To autorka směšuje, když tvůrčímu kruhu kolem Hrabala a Boudníka přisuzuje i politickou dimenzi (s. 10). Obdobnou historickou nesrovnalost můžeme vidět, když autorka mluví o edici Půlnoc takto: „Na konci padesátých let edice Půlnoc totiž jako jediná nepřechází po Vítězném únoru do ilegální sféry ...“ V kterém roce se odehrál vítězný únor?

Jako zásadní problém či otázku vidím v autorčině pojetí interpretace, kdy chce srovnávat život Boudníka s jeho literárním zpodobením u Hrabala, přičemž zdrojem rekonstrukce Boudníka jako živoucí osoby jsou opět literární texty – především Boudníkovi deníky a manifesty, ale i texty Bondyho (který nadto sám byl člověkem mnoha tváří, a tudíž i perspektiv). Nejde tedy potom o srovnávání různých literárních postav a nikoli literární postavy s živoucí osobou?

Autorka si tohoto problému je patrně vědoma, takže to, co ve své práci hledá, zkouší formulovat různým způsobem. Zde je pro mne zajímavá tato modifikace záměru:

Z těchto dvou opozičních zdrojů se pokusíme vytvořit jakousi novou, metafyzickou rovinu Vladimíra Boudníka, která stojí na pomezí obou textů a je tedy kombinací subjektivního popisu reality a literární fabulace. (s. 8)

U obhajoby bych chtěl autorku požádat, aby vyložila, co znamená ta „metafyzická rovina“, a jak se jí vlastně tento záměr podařil naplnit.

Kromě problematických otázek bych u předložené práce rád vyzdvihнул i pozitiva, mezi nimi např. pokus ukázat, jak se Boudník a Hrabal vzájemně inspirovali a ovlivňovali ve svém psaní (kap. 3), což je motiv, který by sám o sobě stál za ještě větší rozvinutí.

Vyzdvihnout bych také chtěl závěrečnou tezi o způsobu Hrabalova zpodobení postavy Boudníka způsobem koláže, která spojuje různé aspekty jeho geniality s jeho problémovými či přízemními rysy (s. 38), čímž Hrabal v podstatě vytvořil živoucí pomník Boudníka, ovšem v jiném smyslu, než jak tomu rozumí autorka v závěru (s. 40). O té živosti by se totiž dalo především uvažovat tak, že způsob Hrabalova „kolážovitého“ a vlastně rozporuplného podání u čtenáře vzbuzuje otázky a podněcuje k přemýšlení o Boudníkovi, o jejich vztahu s Hrabalem, přes ně pak o tvorbě vůbec, o vztahu ke skutečnosti a době, o vztahu k smrti ...

Celkové hodnocení

Předloženou podnětnou práci, jež ale nezůstává bez výhrad, doporučuji k obhajobě a celkově ji hodnotím jako velmi dobrou s tím, že lze uvažovat o případném vylepšení hodnocení podle průběhu obhajoby.

V Praze dne 10. 8. 2023

Mgr. Jaroslav Novotný, Ph.D.